

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 5. lib. Exodi, in quo describitur Pharaonis
durities & Tyrannis in populolaboribus oppresso&c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Templi rude saltem Schediasma delineare, in mensura & proportione multum hallucinebatur. Alter dein, qui differentem hætenus tacitus audierat, paucis arreptò carbone rem omnem scitissimè delineavit, hoc unicum locutus: *Ego faciam, quod ille dixit.* ò Christiane Lector! jam à tenera juventute vocatus es in artificem, exstruendi illius Templi, de quo meminit Apostolus 1. Corinth. 3. dicens: *Templum enim Dei sanctum est, Quod estis vos.* Sed malè vereor: ne primum imitans artificem, linguà valeas non manu, multa differens de spiritali hoc ædificio, pauca in eo, aut nihil operatus. Quare ne aliquandò à Templo Gloriæ excludaris, incipe hodie adhuc: illud *facere*, quod Christus Magister Magistrorum dixit, iussitque fieri.

FASCICULUS XIV.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 5. lib. Exodi, in quo describitur Pharaonis durities & Tyrannis in populo laboribus oppresso &c.

Considera: **Q**uàm duram & servituti Ægyptiacæ non disparem N.83. servitutem agant homines, qui in res terrenas effusi Mundo inserviunt, de illis siquidem exclamat S. August. lib. Confess. c. 15. *Væ! anima audaci, que speravit, si à te recessisset, se aliquid melius habituram. Versa & reversa, & in terga & in latera & in ventrem, & dura sunt omnia.* Quæso: quid laboris impendunt pulchritudinis suæ aut augendæ aut conservandæ studiosæ mulieres? quantum sudant dignitatum terrenarum æstu accensi aulici? quàm acerbis cogitationibus diu noctuque fatigantur lucri avidissimi mercatores? de his & cæteris omnibus verissimè dixeris, quod dictum de Israëlitis, in servitute Ægyptiaca detentis v. 12. citati cap. *Dispersus est populus per totam terram Ægypti ad colligendas paleas.* Quid enim divitiæ, honores & voluptates Mundi hujus, nisi meræ paleæ, res videlicet levissi-

villimi momenti? Bernardum si quæram: quid aurum & argentum? reponet; esse *terram rubram & albam*. Quid byssus & purpura? planè nil aliud, nisi piscium vermicumque excrementa. Quid sæculi honores? respondet S. Greg. Nazianz. *Mera somnia, sermones alati, & fumus, qui quò surgit altius, eo citius properat ad nihilum*. Quid carnis delicia? mera cadavera porcorum, vitulorum, avium hominumque stercora. B. Angela de Fulginio dicere consueverat: Temporalia bona, fortunas & honores esse panis micæ, quæ cadant de mensa Domini; atque hinc meritò vocari canes illos homines, qui hisce creaturis inordinatò affectu inhient. Arias montanus: Omnia, quæ mundani homines magni æstimant, non tantùm paleis, sed quod minus est, ciphææ o. comparat, quæ à solido numero separata, prorsus nihil efficit, quò plus fuerit multiplicata seorsim accepta, eò inanius plura inania exprimit. Meritò igitur Paulus Romanis suis objicit Rom. 6. *Quem fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis?* q. d. ex tantis laboribus aliam non retulistis utilitatem præter intolerabilem quandam confusionem, quæ vitam superstitem odiosam reddit. *Confidunt in nihilo*, ait Isaias c. 59. *& loquuntur vanitates, conceperunt vanitatem & pepererunt iniquitatem, telas araneorum texuerunt, opera eorum opera inutilia*. Araneas vocat, quæ in circulum aguntur, & gyrantur, ab una se in alteram partem magnò conatu ac labore vertentes, totum corpus eviscerant; *& grandis quidem labor est, sed effectus nullus* teste Hieron. in Psal. 89. Simile hoc desumptum ab araneis, si tibi displicet, placebit saltem aliud, acceptum à venatoribus, quodque in medium profert S. Augustinus Serm. 48. de temp. asserens: quos ætus, quæ frigora, quæ pericula ab equis, à fossis, à præcipitiis, à fluminibus, à feris perferunt venatores? quem laborem eluriendi & sitiendi? quantas vilissimi & sordidissimi potùs angustias, ut bestiam capiant, & interdum nec ipsæ bestia carnes, propter quæ hæc tanta sustinent, sunt epulis necessaria? Quamquam & si aper cervusque capiatur, & magis suavis sit venantis animò, quia captus est, quàm comedentis palato, quia coctus est. Quare ô Christiana anima vivat sancta in te superbia, quæ solum tuò dignum labore æstimes illud, ex quo perennem fructum sperare possis. Aures præbe acclamanti sponsæ cant. 3. *Egredimini filia Sion, descendò terrena, sectandò cœlestia*. Scinde cum Jacobo vestimenta, mundo hactenùs affixi appetitùs, ut eò sis aptior ad labores & prælia Domini. *Labora ut miles, sed non ut miles sæculi, qui per mil-*
le

le incommoda, vel sexcenta pericula nil consequitur aliud, quàm vanam gloriam, brevem honorem, aut perituras opes. In Mundo si vivis, saltem vive altior mundò, ut nunquam dicaris servus mundi. Dic: an unquam Deus tibi præceperit: ut Patriam, uxorem liberos amicosque deferas, & conscensâ navî furentibus procellis te committas? hoc præcipit mundus avaris mercatoribus. Dic: quandonam Deus imperaverit, ut spretò omnî vitæ periculò ruas in medios ignes & enses? hoc imperat mundus suis militibus. Dic: quandonam mandavit Deus, ut non tantùm totis diebùs, sed etiam integris quandoque noctibùs scribas, legas, speculeris? hoc mandat mundus officialibus suis. Si ergo laborem refugis, fuge mundum, si quietem appetis, quære Deum, in quo est requies æterna.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 6. lib. Exodi, in quo describuntur querela Moysis, quòd illum non exaudiant filii Israël, & hinc eò minùs sit exaudiendus à Pharaone.

Considera: **Q**uòd Zelosi concionatores, libri spirituales & divinæ N.84. inspirationes, Christianos homines ad vitæ emendationem exhortantes, meritò conquæri possint cum Moysè dicendò v. 12. cit. capit. *Ecce! filii Israël non exaudiunt me.* Filii Israël, illi videlicet homines, qui gloriuntur filiorum tuorum nomine, & quos ex tot millibus selegisti, ut eos verâ fide imbutos, aptos redderes salutis æternæ: quos tot gratiis prævenisti tot favoribùs comitaris; hi furdi sunt ad mille sacra & salutaria monita. Malum est: quòd infideles, notitiâ Dei carentes, scelera sceleribus accumulunt; sed quòd Christiani divinò lumine illustrati, tot verbis & exemplis ad sectandas virtutes & fugienda vitia animati, à peccando non desistant, & sui finis penitus obliti more pecorum vivant, ingens malum, immò malorum omnium extremum est. Quare meritò talibus minatur Salvator Matth. 10. dicens: *Tolerabilius erit terra Sodomorum &c.* quia quò plura accipiunt beneficia, eò gravior erit exactio, & quò magis extollitur dignitas, utique eò magis exaggeratur ingratitude iniquitas. *Levius est, Deum nescire, asserit Rupertus Abbas lib. 4. c. 13. quàm cognitum irritare. Tolerabilius est viam Dei ignorare, quàm post agnitam ire retrorsum.* Hinc Pagani illius calvaria, quam S. Macarius in deserto reperit, de statu
 O 2 ani-